

Arbejdsdagen opretholdes, vil det i Virkeligheden være umuligt. Under Krigen og under Dyrtiden har de arbejdende Kvinder her i Landet, Enkerne, de enligt stillede Kvinder, lidt som ingen andre. Medens Overklassen paa Land og i By har skovlet Penge ind og har udbyttet alle andre, har de arbejdende Kvinder i alt Fald ikke faaet nogen som helst Part af Udbyttet. Det er ikke for meget sagt, at Tusinder og atter Tusinder af Kvinder, Enker med Børn, har sultet i disse Aar, og at Børn er sultet til Døde, det er aldeles uomtvisteligt. I Romanerne læser man om, at de fattige Kvinder sulter og sælger sig; og hvor elendigt de har det. Men man behøver ikke at gaa til Romanerne, man kan faa disse Forhold at se i det virkelige Liv, som man læser om i de pæne Bøger. Disse Kvinder kan ikke passe deres Hjem, hvis ikke 8 Timers Arbejdsdagen gennemføres. Jeg tænker paa de Kvinder, som er gifte og maa arbejde, til Trods for at de har Mand og Børn og Hjem at passe, men først og fremmest tænker jeg paa de enligt stillede Kvinder. Naar vi har saa mange Barne-mord her i Landet, ligger det for en stor Del i, at Mødrene ikke har Tid at passe deres Børn. Der kan være mange andre Grunde, men det er en af de vigtigste. Det er af stor Betydning for Samfundet, at Kvinderne kan være hjemme og passe deres Børn og ikke behøver at gaa ud og arbejde til enhver Tid. Jeg ved, at de Herrer Repræsentanter for de to konservative Partier vil have vedtaget et Lovforslag om Kvinders Adgang til Tjenestestillinger og Hverv af det Indhold, at Kvinderne skal have Adgang til alle Stillinger undtagen til Officerstillinger og Præstestillingen. Præster maa de ikke blive. Det er næsten den eneste Bestilling her i Landet, hvor man arbejder under 8 Timer, og det var derfor den Stilling, de bedst kunde indtage. Det forbavser mig noget, at de ærede Medlemmer Hr. N. Johan Laursen, Hr. J. C. Christensen og Hr. J. Oskar Andersen, som ellers er fordomsfrie Mænd, ikke kan gaa med til, at Kvinderne faar Adgang til dette Arbejde, at tale fra en Prædikestol. Men der er adskillige Arbejder, de maa have Adgang til. De maa skure Gulvene baade i Kirkerne og i Præstegaardene; det er de gode nok til, det kan de faa Lov til. De maa staa op Kl. 5 om Morgenen og besørge Rengøringsarbejdet og gaa fra Børnene, før disse skal i Skole, og de maa ofte arbejde efter den almindelige Arbejdstid om Aftenen. De kan faa Lov at slide med det aarøde Arbejde, det lettere forbeholder

man sig selv. Men disse Kvinder trænger sandelig til, at Arbejdstiden begrænses til 8 Timer, og det forekommer mig at være ganske umenneskeligt, hvis vi ikke en Gang vil gennemføre 8 Timers Arbejdsdagen, saa at vi derigennem kan beskytte de svage af de svage, nemlig Enker eller enligt stillede Kvinder med Børn, som skal være Forsørgere, skønt deres Muligheder derfor er langt ringere end Mændenes.

Endelig vil jeg sige, at den 8 Timers Arbejdsdag er jo Arbejdernes eneste Resultat af Krigen og den Revolution, der er gaaet over Verden — deres eneste sikre Resultat. Tager man det, tager man alt det, Arbejderne har vundet; saa er vi paa gyngende Grund. Derfor kan jeg forsikre de Herrer, at hvis De rører ved dette, hvis De ikke vil være med til at lovfæste dette ene Fremskridt, som Arbejderne har vundet ved Tidernes Udvikling, saa er De med til at sprede Uro her i Landet, som Uroen har været andre Steder i Verden. De Herrer siger, vi skal arbejde og arbejde energisk. Ja, det er rigtigt, det nægter ingen. Vi ved meget godt, at vi skal alle udrette det, vi kan, bruge vore Næver og vor Hjerne det bedste, vi har lært, og det ved Arbejderne sikkert ogsaa, og det gør de ogsaa. De Herrer skal ikke lade sig anfægte af, at der under Krigen her som andre Steder maaske har været lidt mindre Arbejdslyst, end der tidligere har været. Det er en Følge af den Udvikling, som Krigen og Dyrtiden har skabt, og det vilde være underligt, om der ikke ogsaa her skulde være kommet en lille Smule af dette. Men de Herrer kan ikke nægte, at der andre Steder har været mere deraf end her i Landet, og kan ikke føre Bevis for, at den danske Arbejder ikke er lige saa flittig til, lige saa rask til sit Arbejde som Arbejderen i et hvert som helst andet Land. Men naar de ikke kan det, skal de heller ikke røre ved det eneste, Arbejderne har vundet under Krigen; for der ved skaber de bare mere Uro, end der kan have været Udsigt til i Forvejen.

Jeg kan føje til, at naar det her i Landet er gaaet saa roligt, som det er gaaet under og efter Krigen, skyldes det det danske Socialdemokrati, som vilde Fred, og som vil Fred. Men vi vil ikke Fred for enhver Pris, vi vil kun Fred, naar de Folk, vi repræsenterer, kan føle sig som Mennesker. Det har bidraget til Udviklingen af Arbejderens Menneskefølelse, at han fik den 8 Timers Arbejdsdag, det var hans Part af Tidens Udvikling, den glæder han sig over, den føler han sig sejrstolt over. Berøver man ham denne Glæde, saa skyder